

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

A regale.

Fogaras. 1908. febr. 1.

Valamikor, réges-régen bűvös csodaszer volt Fogarason a regale. A mai emberek, akik ezelőtt 18 évvel egyetlen fillér pótdadót sem fizettek, és ma 70, sőt több %-ot izzadnak ki, fájó szívvel gondolnak erre a csodaszerre.

„Veszedelmes portéka, isten őrizzen meg bennünket a pótdadótól“ így sóhajtottak ezelőtt 18—19 évvel a fogarasi boldog adófizetők. Boldogoknak mondhatjuk őket, mert egyetlen fillér pótdadót sem fizettek. Kuriozumpéppen megszereztünk két adókönyvet és itt fekszik íróasztalunkon, ez a famozus bizonyítéka a mai visszás, helytelen és tarthatatlan állapotnak. Ezekben az adókönyvekben szó sincs községi pótdadóról és mi, ezen a feltűnő jelenségen fennakadva, kutatni kezdünk az ok után. Mert hát a maliciozus adókönyvek szerint most a pótdadók épen annyira rugnak, mint az egyenes adók! Az előttünk fekvő könyvben is a 360 koronás házbérjövdelem

után 55 kor. egyenes és 55 kor. pótdadó van fizetve. Már most ha 360 kor. házbér után 110 kor. adót kell fizetni, ne csodálkozzunk a hallatlanul magas házbérekben. Biztos tudomásunk szerint, egy Fogarásról elköltözött, nyugdíj és kereset nélkül álló özvegyasszony, aki-nek egy szerény, kis házacskája van itt, mely után 120 kor. évi bért kap, 50 korona adót fizet, tehát 10 kor. hiján a bevett összeg felét. Így aztán hijába hangzik a tisztviselők ajkán a panasz, hogy nem képesek jó lakást kapni az államtól kiszabott lakpénzért, hiába zúgolódunk a háztulajdonosok ellen, mert hiszen nem ők a hibások, hanem a le-tünt 18—20 év alatt szereplő községi vezetőség, akik nem igyekeztek a városnak bevételeket szerezni, hanem odáig fajult a dolog, hogy — amint egy adókönyvben látjuk — 120 kor. kereseti adó után 42 kor. az általános községi adó, a betegápolási alap, az ut és megyei pótdadó nélkül.

Ki az a vakmerő, aki azt meri állítani, hogy nem halad Fogaras?

Hiszen villámgyorsan halad — a pótdadóemelések terén. Mert hát 18—20 év alatt 70 százalékra szökkent a pótdadó és ez történt még akkor, amikor sem rendes gyalogjárónk, sem villanyvilágításunk, sem vízvezetékünk, sem öntözött utcáink nincsenek és nem voltak.

Közönségünk tájékozatlanabb része hitetlen Tamásként csóválja fejét, azon valótlannak látszó állításunkra, hogy itt 18—20 évvel ezelőtt nem volt pótdadó! Pedig ez tény, azt is megmondhatjuk, mi volt az oka.

A regale volt az a csodaszer, ami elpusztította a pótdadó bacillusát. A község volt a regale és annak a jövédelmé fedezte a kiadásokat. Azonban ez az aranjezi állapot nem tarthatott sokáig. Elhatározták, hogy felosztják a regale pénzt és a gazdák nagy öröme minden hold föld után a kültekiek 200, a beltelekkel bírók 400 koronát kaptak az osztalékból. Természetesen itt is aki-nek nagy birtoka volt, az járt jól. Tudunk olyan birtokost, aki 30—40 ezer koronát kapott és néhány év múlva el-

TÁRCA.

INTÉS.

Ne légy hiszékeny, mint a kis madár,
Mely gondtalan a csalótekre száll, —
Kalitba zárt rabtársa dalától,
Dalt utánzó fütty hívó szavától
Elbódítva, ősz szép reggelén.

Ne légy hiszékeny, mint a kis madár,
Mert kései a bu-bánat, ha már
Eljátszottad a legdrágább kincset,
Melynél szebb, fénylőbb éked nem lehet;
A szüvies, tiszta nő erényt.

Ne légy hiszékeny, mint a kis madár,
Ne merengj el a hizelgő szaván,
Folyjon bár méznél édesebben az.
Ki esküt váltig esküre fogad,
Az csalhat meg . . . könnyelmű ne légy!
Herczeg Albert.

Az ütköző-kő.

A „Fogaras és Vidéke“ számára
irta: Stella.

— Az Istenre kérem fogadják el a kormány közigazgatási javaslatát, vagy dobják el csak ne untassanak tovább ezzel és az ebből származó kétségbeejtő kombinációkkal.

E kéréssel esett nekem a napokban egy igen szép és szellemes asszony.

— De ugyan mi hozza ki nagyságos asszonyt a türelméből, midőn e javaslatról van szó; holott annak idején a boszniai okkupációt, az egész véderő vitát, Tisza bukását, a pénzügyek rendbehozatalát nemcsak a legnagyobb lelki nyugalommal hallgatta végig, hanem többször szenvedélyes részt vett ezek megbeszélésében?

— Hát nézze én megmondom magának mi ennek az oka. Mindig vegyült a maguk csunya száraz politikájukba valami kis igaz sok vagy kevés szenvedély, szellem, malicia,

vagy humor; de mióta e javaslat van napirinden a sajtóban és a közbeszédben olyanok önként mint a tengeri puhányok, a tiszta vizet maguk körül betintázzák, hogy ne lásson senki. Oda tapadnak egy sziklához, egymást verik, ütögetik, a víz alatt leszakítják egymás karjait, lábait, nem tudja senki ölelik vagy essik-e egymást? Mondhatom undorító látványt nyujtanak!

— Amit nagyságos asszony mond az csak félig igaz; az undorítót is mérsékelje kedvemért az utálatosra, még pedig azért: mert az utálatostól nem szaladnak el, az undorítótól pedig elfordulnak. Én pedig most szeretném a tintás puhányok harcát valami elektromos fényvel megvilágítani, hogy lássa mi ebben a harcban az ölelés és mi a megevés.

— Jól van, de igérje meg, hogy előttem ez évben nem beszél többet közigazgatásról.

— Áll az alku. Sőt most sem fogok arról beszélni, mert tulajdonképpen a közigazgatásról nem is igen van szó, mióta a kor-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi receptre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

költözvén Fogarasról, régóta nem járult hozzá a községi terhek viseléséhez, míg a szegény emberek a nekik jutott pár koronát régen visszafizették már a sok pótdóban,

Mert hát ezt is megismerték Fogarason. A szétesztott rengeteg pénzből — abból a pénzből, amely a községi háztartást teljesen fedezte, és amihez ennél fogva semmi körülmények között nem lett volna szabad nyulniok — mondom ebből a sok pénzből a nekik jutott összeg égből cseppent segítségnek tűnt fel. De az örömet csakhamar mély szomorúság váltotta fel. A községi háztartásnak nem volt többé fedezete, elkezdett működni az adóprés és megkezdődött a pótdóval való keserves operáció, amely azóta hihetetlen mérvben halad előre.

Mindezeket pedig nem esupa időtöltésből hozzuk most felszínre, hanem azon határozott óhajból, hogy az új városnak első és főkötelessége legyen vagy a regale visszaszerzése, vagy ha más, jobb módot tud, hát annak mielőbbi életbeléptetése, szóval az legyen a cél hogy a város háztartása ne egyedül az adózók zsebében épüljön fel, hanem teremtsünk annak alapot, amely lassan növelkedvén megmentse az adózókat a rohamos pótdóemelkedéstől.

Halmi Gyula.

A londoni magyar kiállítás.

Lapunk mult évi évfolyamában felszállítottuk a fogarasi iparosokat, hogy mozduljanak meg a fentti kiállításra. Főispánunk élénk óhajta volna, hogy Fogaras is szerepeljen ezen a nemzetközi versenyen.

A kiállítások célszerűségéről sokat vi-

tatkoztak. A vélemények megegyeznek abban, hogy évtizedekkel ezelőtt nagy fontosságuk volt a kiállításoknak, melyek alkalmat szolgáltattak a termelőknek, iparosoknak, gyárosoknak, hogy cikkeiket a megrendelőknek bemutathassák. A kiállítót akkor még kecsegtethette az a remény, hogy áru nemcsak megfogják tetszeni a közönségnek, hanem a messze idegenből jövő látogatókat a látottak vásárlása is fogják buzdítani.

Ez a kilátás jórészt megszűnt a mai fejlett közlekedési viszonyok következtében, melyek lehetővé teszik, hogy az árusítók kiállítás rendezése nélkül is a világ minden részében érintkezésbe léphessenek megrendelőikkel. A hatamas közlekedés kívül egyéb állami és magánintézmények is segítségünkre vannak ebben. Praktikus szempontból e szerint a halálos ítéletet mégis csak a nagy világiállításokra lehet kimondani. Ezek egy hatalmas kirakat benyomását keltik a szemlélőben, akit megragad az előtte feltáruló műremek halmaza, de aki épp a tömeges látnivalóktól elkápráztatva, megfélekedezik a vásárlásokról, hagyván ezeket arra az időpontra, amikor beáll a szükséglet, s amikor rövidesen — kiállításon kívül is — rendelhet, amit kíván.

De a gyermeket a vízzel együtt kiöntők, ha a tisztán erkölcsi célokat szolgáló világiállításokat a szak- és részleges kiállításokkal hasonlóan ítélnék meg. A szak és részleges kiállításokon ugyanis csakis egyes csoportok kiállítói vesznek részt, a látogatók pedig rendszeresen azok, kiknek valami érdekükben van, hogy lássák, mit produkálnak amazok. Ez az érdek többnyire a vásárlási szándék, az a vágy, hogy nekik előnyösebb üzleti összeköttetéseket kedvezményezzenek. Az ily kiállításoknál az áruikat bemutatónak tehát azt kell célirányba venni, hogy jobb, szebb, tetszősebb tárgyakat állítsanak ki az eddig ismeretlennél, és figyelemmel kell lenniük arra is, hogy az ár összehangzásban legyen a kiállított cikk minőségével,

Körülbelül ezt célozza a londoni magyar kiállítás rendezőse, mely tudatában van annak, hogy a speciális magyar cikkeket — tán az egyedüli liszt kivételével — a fokozódott szállítási viszonyok dacára, még alig ismerik Angliában. Ennek főoka az, hogy a magyarok nincsenek kellőleg tájékoztatva ama szállítási feltételeket illetőleg, melyeket a konzervatív angolok minden szállítótól könyörtelenül megkövetelnek. Különösen a külalakra, a csomagolási módra nézve nagyon ragaszkodnak régi bevett szokásaikhoz és az angol kereskedő egyetlen oly árut se vinne a piacra, melynek formája nem felel meg a közönség rég megszokott kívánalmainak.

Csak így történhetett meg, hogy eddig még nem fejlődött ki Angliában való kereskedelmünk, holott számos áruinkra nézve vevőket találhattunk volna ott.

A londoni magyar kiállítás tehát alkalmat kíván szolgáltatni az angoloknak, hogy áruikat megismerhessék, a magyaroknak pedig, hogy személyesen tapasztalatokat szerezhessenek ama módokat illetőleg, melyek mellett cikkeiknek új, hasznos nyújtó piacot teremthessenek.

És a cél oly fontos, hogy a kiállításra külön is fel kell hívunk az érdekeltek figyelmét, buzdítva őket, hogy a kedvező alkalmat el ne mulasszák.

Bizalomgerjesztő mindenesetre az a körülmény, hogy a magyar kormány sem vonja meg támogatását e nagyfontosságú kiállítástól, de ennél még nagyobb jelentőségű maga a cél mely, kell, hogy részvételre serkentse mindama termelőket, iparosokat és gyárosokat, kik szívükön viselik saját és hazánk közgazdaságának érdekeit. Épen azért kérjük az érdekelteket, ne maradjanak közönyösek e kiállítással szemben, hanem ragadják meg az alkalmat és adjanak életjelt magukról.

mány javaslata napirendre került. Emlékszik, hogy ezelőtt három évvel sikerült nagyszámú asszonyt és kedves férjét kocsikázás alkalmával oly szerencsésen kiborítani, hogy sem emberben, sem kocsiban, sem lóban, sem hámban kár nem esett. Buta kétségbeeséséből nagysád hangos kacaja tértett magamhoz, persze rajtam kacagott, ki az árokból az épen friss sárt fölmártva mint egy nilusi caikó prűszköltem ki orromból a meggyült habarékot.

— Bizony nevelés alak is volt maga akkor.

— Leszámítva a sárt, amint láthatja elég jól konzerváltam magamat. Azonban térjünk a dolgra. Amint ezelőtt két évvel újból megfordultam ama emlékezetes helyen, hasztalan keresték szemem ama ütköző követ, melybe oly sikerrel akasztottam bele a kocsi; se hiro, se nyoma. Nagy meglepéssel konstataáltam ebédnél az alispánnal, ahova hivatalos voltam, hogy az idő mulandóságának ama szerencsétlen kő áldozatul esett. Az alispán homlokán a kijelentésem után meggyűltek a haragos ráncok s az épen jelen levő államépítészeti hivatal főnökétől a szemrehányás és dorgálás hangján kéré számba az ütköző-kő jelen stadiumát. Hát kérem ennek a kőnek a története kezdődött a második fogásnál és végződött a fekete kávéval.

— Nekem ugyan el ne mondja, mert akkor inkább végig hallgatom a vörös kakas meséjét, vagy akár inkább az önök közgazgatását.

— Rövid leszek és kegyed e kő történetével a vörös kakas meséjén és a közgazgatáson is együttesen átesik. A kő, melyet sikerült nekünk megingatni, hasonló ügyességű utódaim közreműködésével kidőlt és összetört. A szemfüles utkaparó a jegyzőnek, a jegyző a szolgabírónak, a szolgabíró az alispánnak jelentést tett, az alispán az ügyet áttette az építészeti hivatalhoz, az építészeti hivatalból kiment egy közeg, megtartotta a helyszíni szemlét, elkészítette a javaslatot az ütköző-kő helyreállítására, az építészeti hivatal ezt áttette az alispánhoz, az alispán előterjesztette a közigazgatási bizottságban, a helyreállítása költségbe lett véve a budgetbe, a budget letárgyalatott a közgyűlésen, jóváhagyás végett fölterjesztetett az elkészített tervvel együtt a miniszteriumhoz, a miniszterium a műtárgyakat a műszaki tanácshoz, onnan beküldetett a megyéhez, a közigazgatási bizottsághoz, onnan az államépítészeti hivatalhoz, ez kitűzte a versenytárgyalást, ami megtartatván erről jegyzőkönyv vétetett fel, a követ végre mult év őszén beállították.

— Hü Istennek hála, csakhogy beállították.

— Dehogy Istennek hála; e kő beállításáról jelentés tétetett. Ennek alapján az illető közeg kiment a helyszínére a munkálatokat elbíralni, az államépítészeti hivatal kérelmezte a pénz kiutalását, a vállalkozó nyugtát állított ki, ezt a számvevőség számfeltette, a pénztár az utalvány rendelet alapján kifizette és elkönyvelte.

— Most már csakugyan Istennek hála.

— De bizony még most sem Istennek hála; mert az alispán az egész dologról a közigazgatási bizottságnak, a miniszternek, vagyis miniszteriumnak jelentést tett, a magas miniszterium három hó alatt nem észrevételezett s így talán Istennek hála.

— Mégis csak veszedelmes kő volt az a maga köve, kár volt azt újból beállítani.

— Hát bizony ezen a kővön nemcsak mi fordultunk ki, hanem jól rászolgált e kőre egy utkaparó, egy szorgabíró, egy alispán, egy államépítészeti hivatal, egy közigazgatási bizottság, egy közgyűlés, egy miniszterium (értsd alatta egy tiszteletbeli segédfogalmazógyakornokot a megyei ügyek rendes ellátóját.) A kőnek beállítását vállalta a vállalkozó 36 koronáért. Ezenkívül belekerült 70 korona utiköltségbe. Hét kiló irás, kilója 30 koronába számítva és 19 hónapba. Ezen kő pedig a legszerencsésebb dolgok egyike volt, mert itt sérelmes vagy érdekelt fél nem létezett,

A közönség és a sajtó.

Fogaras, 1908. febr. 1.

A sajtó, a hetedik világnagyhatalom tul lévén már régen a becézett zsenge gyermekkoron, hatalmának növekedésével kezd népszerűségéből veszíteni.

Ezt alkalmazhatjuk a fővárosi sajtóra, de sokkal jobban reá illik ez a vidéki zszurnalisztikára, respektive: sajtóra.

Mert egy angol közmondás régen leszögezte azt az igazságot, hogy száz hallgató ember nem csinál annyi zajt, mint egy lármás. A sajtó üdvös tevékenysége hallgató emberekre találván — azokat érintve és érdekelve — azok mellett természetesen észrevétlenül elcsiklik a közvélemény. Ahol a sajtó üt, gázol, az rendszerint feljajdulást, zajt okoz s így ami a közvéleményben nyomot hagy: az az elégtelenség, a sajtó iránti gyűlölet.

Ha ez a közhangulat s lappangó felfogás tényleg alkalmas volna arra, hogy a sajtónál valóban észlelhető kinövéseket kirítsa, a közérdek nevében örömmel látnánk s zsebre vágánk a sajtó elleni averziót. Mert sokkal jobban szeretjük hivatásunkat, semhogy attól szabadulva, tisztán ne szeretnénk látni minden mocskot s fekélytől. Azonban nem egészen így áll a dolog. Sőt megfordítva. A sajtó bűneiben rudas a közönség. Egyébre se jó a sajtó — sokak szemében — mint *öncélok propagálására*. Sokak érdekeinek *eloltására*, hibák *legyeztetésére*.

Igen de, amely sajtó a bűnt, a piszkot takarja s a bűnösöket futni enged, az *egyoldalú, megvesztegetett*, mert nem meri megmondani palam et publice az igazat.

sőt a főispán és alispán között nem volt nézeteltérés, a szakközvegeknek nem volt külön véleménye, egyszóval úgy ment minden mint a karikacsapás; de nem is loptak itt egy vörös rézgarast sem el, sőt a vállalkozó nem is részesült semmi illetéktelen kedvezményben, ez volt aztán a tiszta kezelés.

— De hátha két annyiba került volna a kő, nem lett volna olcsóbb az s azok a maga sok tisztviselői nem okosabb dolgot végezhetek volna azalatt?

— De hova lett volna az ellenőrzés. És ha nem látnák, nem éreznék, honnan tudnák, hogy vannak tisztviselők.

— Jó, hát gunyolódjék maga nagy reformer, beismerem, hogy ezt meg kell változtatni; de ám változtassák is meg.

— Kérem én komoly dolgokkal sohasem szoktam gunyolódni, a megváltoztatás sem ígérhetem; mert ez még szóba sem került előreláthatólag szóba sem fog kerülni; mert előbb el kell intéznünk azt, hogy választókerületünkbe kapunk-e ellenjelöltet vagy sem? Mi lesz jobb, ha igyekezetes, engedelmes magunkviseletével a miniszternél biztosítjuk a választókerületet, vagy büszkoszlaní magatartással a szittyák és kurucok táborát nyerjük meg? Ez utóbbi pedig igen

A sajtó addig érdemes erre a névre, míg a *közérdeket* és a *közügyet* szolgálja, mihelyt egyéni érdekeket korpoltál, mindjárt eltemette szabadságát, függetlenségét s önállóságát.

Fődolog tehát az, hogy ami *közügy* s ami *igaz*, azt ne takargassa, ha még egy tucat ember meg is nehezelt érte.

Mi ezt a függetlenségünket meg is őrizzük addig, amíg csak lehet!

S kérjük a n. é. közönséget, hogy támogassa a szabad és független sajtót úgy anyagilag, mint szellemileg, mert a lap nivója csak úgy emelkedik s annyit ér, mint amennyi *jó munkatár* van s jó cikket közöl. Ha minél többen, többféle tárgyról irnak bele, annál változatosabb és érdekesebb a lap tartalma.

Felszólítjuk tehát az összes hivatalfőnököket, tollforgató embereket Fogaraszvármegyében, hogy ne resteljék kezükbe venni a pennát s dolgozni, írni a: „Fogaras és Vidékébe“, mert lapunk annyit ér, mint amennyit dolgozunk bele s változatossá tesszük. Föl tehát a tollforgatásra!

H. Gy.

Városi közgyűlés.

Fogaras mint rendezett tanácsú város az ujonnan megválasztott polgármester, Herzsényi Imre elnöklete alatt, folyó évi január hó 16-án tartotta első rendkívüli közgyűlését.

A képviselő testület tagjai ezen első közgyűlésen igen jelentékeny számban jelentek meg.

A polgármester szívélyes meleghangon üdvözölte a képviselőket és a városra váró nagy és nehéz feladatok sikeres megoldása érdekében a képviselők támogatását kérte.

Első volt a tárgysorozatban a polgármester jelentése a hivatal és a város vagyonának átvételéről. Legyel Béla II-ik végre-

fogas kérdés; mert míg itt mi kurucok fenyegetődzünk, addig a szittyák meghódolnak. Attól kérem neféljen, hogy abból a sok lépcsőből, amelyen Magyarország összes lakossága botorkál, egyet is kidobjunk, egykettőt még ha lehet beillesztünk, sőt egy-két vaklépcsőt is csinálunk, hogy azon is töltsék kedvét a lépcsőmászó közönség. Aztán meg afelől is bizonyos lehet nagysád, hogy előbbutóbb jól megtanulja a nemzet Schillernek, ha német is azt a versét: „Von oben kommt der Segen“, és nem lefelé fohászkodik, hanem fölfelé.

— Vigye el az ördög a maguk közigazgatását, hiszen megbolondul az ember, ha magukat hallja beszélni.

— Dehogy hall arról beszélni, hiszen ha arról beszélünk is, akkor sem azzal, hanem a magunk bajával törődünk. Azért van nagysádnak csak félig igaza, mert nem a közigazgatási reform a hibás, hanem az a küzdelem amely nem a közigazgatási reformért, hanem a hatalomért foly.

hajtó Rosenthal Gyula fogyasztási adókezelő, Ancsán Péterné és Simon Gyuláné szülésznök a közgyűlés előtt a hivatalos esküt letették. Névszerinti szavazással és egyhangulag kimondotta a közgyűlés, hogy a város tulajdonát képező tőkepénzeket a fogarasi 3 takarékpénztárban kívánja gyümölcsöztetni. Be lett mutatva az állandó havi ellátást igénylő, közsegélyben részesülők névjegyzéke.

A II-ik Rákóczy Ferencz emlékére építendő kápolna javára tíz koronát meg szavazott.

Különbféle irodai felszerelések, szekrények, irat állványok, irógép stb. beszerzését elhatározta.

Reiner János volt nagyközségi adószedő és pénztári kezelőnek 38 évi községi szolgálatának elismerését jegyzőkönyvileg megörökítette, azonban 3 évi fizetésének végkielégítés címén leendő megszavazás iránti kérésével elutasította, mert mint községi előjáró nyugdíj, — és végkielégítésre való igény nélkül lett 3 évenként megválasztva, továbbá mert a város anyagi viszonyai nem bírják meg az ily természetű kiadásokat.

Megállapította az országos törzskönyvi bizottság felhívására, hogy „Fogaras“ rend. tanácsú városnak az elnevezése változatlanul fentartassék.

Szűcs Ágoston és Keul János fogarasi illetőségét elismerte.

Az Olt folyó partvédelmi munkálatai keresztül vitele tárgyában tartandó tárgyalásra a polgármestert kiküldötte. Tudomásul vette a városnak magasabb katonai lakbérosztályba leendő sorolása ügyében a honvédelmi miniszternek elutasító leiratát.

Hasonlóan tudomásul vette a városi honvéd laktanya további bérletének biztosítására vonatkozó honvédelmi miniszteri leiratot.

A járási uti bizottságba 3 évre Cinege Imre képviselő testületi tagot egyhangulag megválasztotta.

Hosszabb és igen érdekes vitatkozás után szavazat többséggel és névszerinti szavazással hozzájárult Fernengel és Rössler villamos vállalkozók azon kéréséhez, hogy a villamos művet 20 éven belül megvevő harmadik személy, legyen köteles általuk a fogarasi Előlegezési egyletnél nyitott harmincezer koronás folyó számlájukat szintén törleszteni.

A helybeli m. kir. ménésbirtokkal közhely csere ügyében kötendő csereszereződés érdemleges tárgyalására kitűzte 1908. évi február hó 18-ikát.

Kimondotta, hogy a Nemzeti fallanx egyesületet gyenge anyagi viszonyai miatt nem segíyezheti.

Megalkotta a fogyasztási adópótlékok kivetése, beszedése és kezeléséről — nemkülönben az éneklőmadarak védelméről szóló városi szabályrendeleteket.

Megállapította a városi rendőrök egyenruházatát a székesfővárosi rendőrök mintájára és kimondotta a rendőrbiztosnak szolgálatban a kötelező egyenruha viselést.

Több tárgy nem lévén a közgyűlés a polgármester tüntető megéljenzésével ért véget.

Sz.

H I R E K.

Töröcsvári bankett.

Mint töröcsvári levelezőnk írja lélekemelő szép ünneplésben volt része a töröcsvári járás új főszolgabírája, H e r-

szényi Bélának, hivatalos állásának elfoglalása alkalmával.

A banketten részt vettek az összes papok, jegyzők, bírók, tanítók és más hivatalos személyek. A hivatalos személyeken kívül a zernesti intelligencia, valamint a főbíró törcsvári barátai és tisztviselői úgy hogy az ünneplők száma összesen 84-et tett ki.

Az első pohárköszöntőt a törcsvári róm. kath. lelkész Kovács Károly mondotta az ünnepeltre. Igazán szép és lendületes beszédben kérte Isten áldását az új főbíró működésére majd későbbeni beszédében azon reményének adott kifejezést, hogy az új hivatal főnökek alarendeltjei a legjobb tehetségűkhöz képest igyekeznek támogatni főnöküket nehéz és fáradságos működése közepette hogy így megfelelhessen kötelességének drága hazánk szép Magyarország felvirágoztatásához munkájával hozzájárulhasson.

Ebbeli ohájának adott kifejezést Zecha Nándor állatorvos is, ki a főbíró után Kelemen Pál járási számvevőt kívánta éltetni, mint a ki fáradságot nem ismerve készítette elő a mai kellemes estét. Azután következett a pohárköszöntőknek se szere se száma, mindegyik hivatali kar, mely az új főbíróhoz van utalva kifejezte bizalmát és lekiismeretességét az együttműködésben.

Majd a főbíró emelkedett szólásra általános figyelem közepette hangoztatta, hogy mint fiatal ember első ünneplése alkalmával bizonyos meghatottságot nem tud leküzdeni, jól esik szívének azon nagy szeretet és bizalom megnyilatkozása, melyet itt a szónokok ajkairól hallott, érzi, hogy az illetők nem csalatkoztak benne, mert eltökélt szándéka, hogy ezen nagy bizalomnak és ragaszkodásnak mindenkor igyekezni fog megfelelni. Köszöni az iránta megnyilatkozott bizalmat és kéri, hogy ezt a jövőben is tartásák meg vele szemben, hogy így együtt működve szeretett hazánk, Magyarország fejlődéséhez, boldogulásához szerény munkánkkal hozzá járulhassunk. Végre beszédét a főispán és a jelenvoltak éltetésével végezte.

Dacára a tulnyomó román ajku polgároknak a bankett végig megőrizte nem csak a jó magyar mulató kedélyt, hanem a magyar jelleget is. A banketten jelenlevő román ajku testvéreink szónokai felszólalásukban kifejezték ragaszkodásukat a magyar hazához s sajnálatukat fejezték ki a felett, hogy a nyelvet nem volt alkalmuk a kellő mértékben elsajátítani, de ez nem zárja ki azt, hogy a magyar haza boldogulásánálvaltva ne munkálkodjanak; beszédüket a magyar haza éltetésével végezték.

A szonoklatok közti időt a Brassóból rendelt jó hirnevű cigánybanda fel-

váltva magyar és román dalokkal töltötte ki. A bankett hangulatára eléggé jellemző az a tény, hogy maguk a románok huzatták és énekelték Kossuth Lajos édesen zengő nótáját a szorosán vett bankett befejezése után. A másik jellemző tény a bankett hangulatára, hogy csak másnap d. e. 10 órakor oszlott el a viálisabb fiatalság, a jókedv mámorában is az új főszolgabíróét éltetve.

Z.

— **Baltestestély.** Az izr. nőegylet nagy baltestestélye ma este lesz. A jobb jegyek ugyszólván mind elkelték, s így már előre zaufolt ház van biztosítva, ami nem is csoda, hiszen olyan mesés szépségűek lesznek a szereplők, a toalettek és az egész kiállítás, hogy olyan még nem igen volt Fogarason.

— **A ref. nőegylet** jan. 26-án tartott ülésében elhatározta, hogy hushagyó kedden, márc. 3-án nagyszabású jelmezestélyt rendez amelyen meglepően ügyes és szép látványos dolog is lesz, úgy hogy a nem táncolóknak is lesz szórakozásuk. Ez uton is felkéri a választmány a résztvenni szándékozó hölgyeket és urakat, hogy az est fényét emelendő, okvetlenül jelmezben sziveskedjenek minél többen megjelenni.

— **Halálozások.** Mély részvétellel értesültünk, hogy özv. Schul Henrikné szül. Silbermann Johanna, életének 77-ik. özvegyiségének 32-ik évében, f. év és hó 31-én elhunyt. Temetése ma délután fél 3-kor lesz. A boldogultban a kiterjedt Schull család szeretet nényét, illetve a három Schul testvér nevelő anyját gyászolja. Nyugodjék békével.

— **Mint utólag,** részvétellel értesültünk, Epstein Ignácné az elmúlt héten, súlyos influenzaiból fejlődött tüdőgyulladásban elhunyt. Halálát férje, három kis gyermeke és rokonsága siratja. Holtestét szülőföldjére Máramaroszigetre szállították. Nyugodjék békében!

— **A sok mindenféle hosszúságú betegséget** elkerülve, hirtelen halállal mult ki dr. Hochmann fiatal leánycselédje, akit nemesszivü urnője fehér menyasszonyi ruhában temettetett el. A szép cselekedet önmagát dicséri.

— **Esküvő.** Dományi Artur magántisztviselő Brassóból, febr. 4-én tartja esküvőjét Neumann Gizella kisasszonnyal, Neumann Izsák polgártársunk kedves nővérével. Gratulálunk! — **Finta Erzsikét,** ezeltől 3 évvel Mayer Ignác megyei főállatorvosunk kedves kis vendégét, mult hó 26-án vezette oltárhoz Trebis brassói postatiszt Berecken. Öszintén gratulálunk az ifju párnak.

— **Értesítés.** A fogarasi korcsolyázó egyesület elnöksége tájékoztatás végett tudatja az egyesület tagjaival, hogy a korcsolya-pavilonban az egyesület alkalmazottjai által őrzött korcsolyák tartásáért havonként 1 korona díj fizetendő az egyesület közgyűlésének határozata értelmében. Félhónapi időtartam egész hónapnak számít. Ezen őrzési díjon a korcsolyák fel- és lekötéséért az eddigi díjak fizetendők ezután is.

— **Kinevezés.** A m. kir. Belügyminiszter Fogaras nagyközségnek várossá történt átalakulásával a fogarasi állami anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetőnek Szentpáli Gyula városi főjegyzőt és anyakönyvvezető-helyettesnek Ancsán József városi jegyzőt nevezte ki teljes hatáskörrel.

— **Károly napja.** F. hó 28-án vig zeneszó töltötte be Fogaras utcáit. Károly

nap volt és városunk közéletének több tisztelt alakja ülte névnapját. Göldner Károly kuriai bíró, Páncél Károly és Balla Károly ref. lelkészek, Major Károly dr., főgimnáziumi igazgató, Málnásy Károly főgimnáziumi tanár, Kiss Károly ref. tanító, Virág Károly járásbíró stb. fogadták a gratulálók seregeit. A magunk részéről — habár kissé későn is — ezuton is sok jót kívánunk a fenn elsorolt Károlyoknak.

— **Kérelem.** Az itteni függetlenségi kör vezetősége többek közt arra is törekszik, hogy a kör helyiségében a tagok nemesen szorakoztató, vagy éppen hasznukra fordítható olvasással töltsék a napi fáradság utáni pihenő idejüket. E célból a választmány egy könyvtár létesítését határozta el. Már van is egy pár könyv a könyvtárban, de — sajnos — azok a kívánt célt nem szolgálhatják kellőképpen. Ily körülmények készítenek bennünket, hogy Fogaras város igen tisztelt lakóihoz ama kérelemmel forduljunk: kegyeskedjenek mindazok, akik tohetik, 1—1 könyvet ajándékozni a függetlenségi kör javára. Az ajándékozandó könyvek lehetnek szépirodalmi-, tudományos-, ismeretterjesztő- vagy akármilyen más fajta művek. Az ajándék könyveket a kör részére Varga Elek ur, egyik alelnökünk lesz szives átvenni s elhozatni, ha őt a szives adakozók értesíteni fogják. Kérelmünket az igen tisztelt városi közönség jóindulatába ajánljuk s vagyunk Fogaras, 1908. évi január hó 30-án

hazafias tisztelettel
az elnökség.

— **A vármegyei székek.** Tudvalevő dolog, hogy Fogarason gyakran szükség van a vármegyei székekre. Színház, mozgófénykép, hangverseny, matiné, szóval semmi lehet meg anélkül, hogy elegendő szék ne legyen. Sajnos azonban, Fogarason egyetlen olyan élelmes vendéglős sincs, aki belátván a helyzetet, mintegy 200 drb. széket beszerezve, azok kikölcsönözési béréből jó üzletet csinálna és megmentené a közönséget, illetve a rendőrséget a sok kellemetlenkedéstől. Eddig rendes szokás volt, hogy a vármegyei székeket kérte kölcsön mindenki és szó nélkül meg is kapta. És ez nagyon helyes dolog volt, utóvégre annyi előzékenységet csak elvárhat a sok adót fizető közönség, — az a közönség akinek a filléreiből került ki a székek ára is tulajdonképpen — hogy ha szüksége van rá, hát székeket kapjon azon székekből, amelyek sajátképpen ódes mindnyájuké. Ugy halljuk, hogy az alispán a febr. 4-iki vármegyei gyűlésen indítványt fog tenni, hogy a székek kikölcsönzését szüntessék be. Föltesszük a közgyűlésről, hogy ezt a helytelen indítványt leszavazza. Tessék kölcsönzési díjat megállapítani, tessék egyik alantas közeget az átadáshoz és átvevéshez kirendelni, tessék a beszédendő díjból az esetleges romlásokat fedezni és ujakat beszerezni, de a kikölcsönzést megtagadni, mindaddig nem szabad, amíg más forrás nem áll a közönség rendelkezésére!

— **Nomen est omen.** Nyavalyásfalva községnek valóban jobb nevet nem lehetett volna adni. Nevezett község lakosai híresek garázda természetükről és még emlékezhettek olvasóink arra az esetre, midőn a községi bíró választása alkalmával az egész község fellázadt és csakis a csendőrség erőlyes és ügyes fellépésének volt köszönhető, hogy az eljáró szolgabírónak bántódása nem lett. — Folyó hó 19-én Zsula Alexa nyavalyásfalvi lakos szóvitába elegyedett Drogus Lukával,

aminek a vége az lett, hogy ez utóbbi Zsulát úgy megszurta, hogy nyomban meghalt.

— **Az ideai fősorozás.** Mint hiteles forrásból értesültünk, az ideai fősorozás a fogarasi ifjak részére folyó évi április hó 21-én fog megtartani. Felhívjuk e helyen is a hadköteles ifjakat, hogy akinek családfentartói, egyéves önkéntesi, vagy bármely más című kedvezményre igénye van, ez iránti írásbeli kérvényét a városhoz kellő időben adják be.

— **Az izraelita nőegylet** multságára jegyek előre a pénztárnyitáig a Transsylvania szállóban kaphatók.

— **A hus drágulása.** Meggyőződünk a legutóbbi hetivásárok alkalmával, hogy a sertéseknek az ára jelentékenyen alább szállott. Ugy, hogy a legutóbbi pénteki hetivásár alkalmával a Szeben vármegyéből rendszeresen minden hetivásáron megjelenni szokott sertéskereskedők alig vásároltak egy néhány darabot. S mikor ennek az okát kérdeztük, arra azt felelték, hogy: „Uram mi nem adhatunk többet élő súlyért kilogrammonként 70 fillérről, mert Nagyszébenben a sertéshust a mészárosok 80—88 fillérért árulják klgrmként.“ Most kérdezzük a fogarasi mészárosokat, az állatorvosokat és a hatóságot, hogy mi lehet annak az oka, hogy mindennek dacára Fogarason a mészárosok a sertéshusnak kilóját még mindig 1 kor. 12 fill. el mérik? tehát 20—30 fillérral drágábban, mint a szomszéd nagyvárosban. Erre őszinte feleletet kérünk! Ami reméljük nem lesz más, mint a hus árának leszállítása.

— **Magyar otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejáratú, villanyvilágítással. Rézágak, fürdők kitűnő konyha. Olcsó árak, Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

— **Halálos baleset a delestyei sörgyárban.** Tegnap este 6 óra tájban Silea János 66 éves gyári munkás oly szerencsétlenül esett le a padlásról, hogy szenvedett sérüléseibe belehalt. A megejtett rendőri vizsgálat szerint Silea a saját gondatlanságának lett áldozata.

— **Katonai felülvizsgáló bizottság 1908-ban.** A m. kir. honvédelmi miniszter most kibocsátott rendelete szerint Nagyszébenben az 1908-ik évben az állandó vegyes felülvizsgáló bizottság a következő napokon fog működni és pedig: január 28-án, február 25-én, március 19-én, április 29-én, május 26-án, június 23-án, július 21-én, augusztus 26-án, szeptember 22-én, október 19-én és 29-én, november 24-én, december 16-án, — esetleg ezen napokat követő hétköznapi napokon.

— **A főigazgatói jog kiterjesztése.** A középiskolák tanulóinak ezelőtt minden fontosabb engedélyért a kultuszminiszterhez kellett folyamodniok. Magánvizsgákra, felvételi vizsgákra s más ehhez hasonló rendkívüli kérelmekre csak a miniszter adhatott concessziót. Ezen most változás történt. A különleges vizsgákra adott engedély felett való rendelkezést a vallás- és közoktatásügyi miniszter átruházta a tankerületi főigazgatókra. Ily kérvényeket tehát ezentúl a tankerületi főigazgatókhoz kell címezni.

— **Bűnvádi feljelentés.** Mint értesültünk a fogarasi első temetkezési egyesület ügyében a volt pénztáros ellen bűnvádi feljelentés tételét e hó 28-án a brassói királyi ügyészséghez. Végre talán már világosodni kezd a kiderül, hogy mi okozta ezen jótékonyági intézmény bukását s megszűnik a mendemonda.

— **A telefon reformja.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter legközelebb törvényjavaslatot fog benyújtani a képviselőházhoz a telefon díjszabás megváltoztatása tárgyában. Az új tarifa nem tesz különbséget városi, környékbeli, törvényhatósági vagy távratkövetítő hálózat között, hanem csak helyi és távolsági forgalmat különböztet meg. A helyi forgalomban a hálózat nagysága és az igénybevétel mértéke szerinti a díjszabás. Az előfizetődij ezentúl bizonyos számú beszélgetésre szól, ezenfelül külön díj jár. Automata állomásokat bárki rendeztethet be bizonyos számú beszélgetés biztosítása mellett. Mellékállomásnak nem kell ugyanazon épületben lenni. Lesznek hordozható készülékek. A távolsági forgalomban zónadíjszabás lesz 25, 50, 100, 2000 kilométer és ennél nagyobb távolságra összesen öt távolsági fokozattal. A 20, 30, 100, illetve 200 fillér lesz. Az első zónában bizonyos számú beszélgetésre is elő lehet fizetni.

— **Marhavész.** Vármegyei alispánnak folyó évi 155—908. alisp. számú értesítése szerint Szeben vármegyében a szarvas marhák között a járványos száj és körömfájás betegség kiütött minek folytán Szeben vármegye alispánja egy vészkerületet alkotott. A vészkerület a következő községekből áll: 1. Holcsmány, 2. Vurpod, 3. Hortobágyfalva, 4. Veresmart, 5. Boica, 6. Fenyőfalva fertőzött községekből és 1. Ujegyház, 2. Cikendál, 3. Fofeld, 4. Szentjánoshegy, 5. Climboka, 6. Szakadát, 7. Felek, 8. Rákovica, 9. Alsósóbes, 10. Felsősebes, 11. Porcsend, 12. Nagytalmács, 13. Kistalmács, 14. Veszény, 15. Moh, 16. Homány, 17. Dolmány, és 18. Szászujfalu nem fertőzött községekből.

— **Vaj de mine!** Így sóhajt fel ijedten a falusi atyafi, midőn a bíróság új ajtajain belép. Ezek az ajtók ugyanis ki és be egyformán nyílnak és a falusi atyafi befurakodván az új és szokatlan ajtón, mire visszafordul, hogy betegye, ijedjten veszi észre, hogy már be van téve. Bizonyosan a dráku játszik itt közbe, gondolja magában és áhítatosan keresztet vet magára. Hogy azonban a keresztvetés az ördögös ajtó miatt, vagy a bíróságtól való félelme elűzésére történik-e, azt csak a mindenható tudná megmondani, aki a szegény falusi ember lelkét is épen úgy tanulmányozza, mint a városi urakét.

— **A kutyapécér dolgozik.** Annyi kóbor kutya soha sem veszélyeztette a közbiztonságot mint ebben a hónapban. Ugylátszik nagysokára az „illetékes körök“ is észrevették ezt az anomáliát, mert e héten láttuk a kutyapécért „munkában“ Aki látja, hogy mennyire megkínózik egy kutyát, amíg megfogja, annak önkénytelenül ököbe szorul a keze. Az egoisták azonban, ráemlékezve a veszettség szörnyű és rettenetes voltára, úgy gondolkoznak, hogy inkább egyetlenegy kutya se legyen a világon, mintsem egy ember kapja meg a betegséget. Hogy kinek van igaza, nem tudhatjuk.

— **Locs-pocs.** Hogy az ilyen se tél, se tavasz időben annyi a betegség, azon ne csodálkozzunk. A derült, kemény hideg idő egészséges, de az ilyen párák, gőzök, ködökkel teli levegő az egészséges embernek is árt. Nem esoda aztán, hogy mióta az iskolák megnyitáltak, még jobban terjed a betegség. A vörheny és az influenza grasszál, de difteritisz is akad, úgy hogy az orvosok alig győzik a munkát.

— **Fajbaromfi.** Fogaras vármegye gazdasági egyesületének folyó évi 23/908. számú

értesítése szerint a Nagyméltású földművelésügyi miniszter ur a jelen évben bizonyos mennyiségű him fajbaromfit engedélyez a kisgazdák közti csere kiosztásra. Akik ilyen cserét óhajtanak t. i. Orpington és Plymouth kakas, pekingi kacsa és emdeni ludat azok ebbeli szándékukat ezen rendőrkapitányi hivatalnál legkésőbb febr. 5-ig jelentésék be. A kicserélés oly formán történik, hogy minden gazda a nyert faj baromfiért egy közönséges kakast, gunárt vagy gáccért köteles beszolgáltatni.

— **Értesítés.** Hersényi Imre polgármester a hasznos madarak védelméről szabályrendeletet hozott, ennél fogva figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a hasznos madarak védelme tárgyában alkotott szabályrendelet a mai napon 15. napi közszemlére kitétetett a főjegyző irodába s ugyan azon idő alatt betekinthető és az ellene irányuló felebbezések ugyan ezen idő alatt beadhatók.

— **Népmozgalmi statisztika január haváról.** Fogarason január havában született 18 gyermek, ebből fiú 12, leány 6. — Meghalt 27, ebből 5 férfi, 10 nő, 6 fiu, 6 leány és pedig a következő betegségekben: rák 1, aggkór 1, tüdőlob 1, genyén 1, infulenza 1, hashártyalob 1, asztma 1, tüdőgümőkór 4, bélhurut 3, stivszélhűdés 2, agyszélhűdés 1, hörghurut 2, veleszületett gyöngeség 3, bélhagymáz 1, roncsoló toroklob 1, vörheny 1, szervi szivbaj 1, gyermekági láz 1, veselob 1 összesen 27. — Házasság kötött január hóban 2.

— **Milyen idő lesz?** Meteor írja: Csapadék e hónapban kevesebb képződött, mint amennyinek a bolygók állásából következtetve képződnie kellett volna, pedig a 18-ik csomópont hatásköre az, amelyben a hideg maximálistá vált, amit követőleg változatosabb leginkább széles, de átlagban meg hideg időjárás követ s ezen helyások alatt nagyobb mérvű hóesés is fejlődhetik, bár erre holdunknak földtávola csökkentőleg hat. Februárius csomópontjai közül legerősebb hatásuk az 1., 4., 10., 15. és 28-ikiak. Az első csapadékos, a bolygóktól következtetve nagymérvű hóeséssel a 4. enyhültebb jellegű, a 10-ik ismét mérsékelt hidig, míg a 15-iki száraz hideg, mely egyszersmind e hónap leghidegebb jellegű csomópontja. Ezt követőleg változó inkább enyhült idő. A 28-iki szeles, esetleg viharos vagy csapadékos jelleggel.

A medve mint időjós.

Ha gyertyaszentelőkor a medve kijön odujából és szétnézve verőfényes napsugaras időt lát, morogván vonul vissza téli álma helyére és alszik tovább, mert még csak ezután következik az igazi szigorú tél. Ha azonban zimankos, fagyos, havas az időjárás, vidáman rázza le bundájáról a téli avart, ez már csak az utolsó erőfeszítése a télnek, néhány nap múlva vége lesz a hidegnek és beköszönt a tavasz.

A régi emberek sokkal jobb időjósok voltak a mai modern embereknél. Megfigyelték a természet jelenségeit, az állatok előérzeteit, a csillagok állását, a madarak érkezését, fészeklerakását és távozását, a szelek járását és abból álla-

pitották meg az idő változásait, sokszor sokkal találobban, mint a maiak.

Hogy ki figyelte meg a filozófus medve gyertyaszentelői felébredését és előérzetét az itok, de maga a megfigyelés tény és igaz. Ezen elmélkedve eszünkbe jut, hogy milyen jó volna, ha az emberek is bírnának a medve filozófiájával és azt követnék. Avagy nem helyes dolog lenne-e, ha a gondtalan, derült napokban nem a hejehujára gondolnánk, hanem arra, hogy derü után boru következik és jó lesz előre védekezni a derüs napokra okvetlenül elkövetkező zimankós, gondteljes, nehéz időkre. De hát az ember hijába tartja magát a föld legtökéletesebb teremtményének, mégsem az, mert lám az állatot nem találja készületlenül az idő, vagy a sors jobbra vagy balra fordulása, míg az ember sem a jóra, sem a rosszra soha sincs sem anyagilag sem erkölcsileg készen és így jön azután meglepetésszerűen a csapás is, az öröm is.

Ha már a jövőbe nem láthatunk is, ha nem érezzük is meg a ráuk következő jót vagy rosszat, legalább annyi eszünknek kellene lenni, mint a medvének és a gondtalanabb, lésésesebb, vidámabb esztendőben készüljünk el a gondterhelt, szűk, szomorú esztendőkre is, hogy az élet változatai ne jöjjenek annyira meglepetésszámba, akkor majd kevesebb lesz az öngyilkosok száma is.

H. Gy.

KÖZGAZDASÁG.

Fordulat.

Az immár türehtetlen nyomasztó gazdasági helyzetet ime várakozáson felül gyorsan könnyebbség váltotta fel. A világpiac szűkös pénzvizonyai, minden megmagyarázható különösebb ok nélkül, mintegy varázsütésre, megváltoztak s a pénzpiacot uraló nagy pénzintézetek, állami bankok rohamosan szállíthatják le, szinte hihetetlen magas kamatlábukat.

Mintegy szorongó álm után, oly örvendetesen lélegzenek fel azok, kik e kellemetlen situáció következményeit fel tudták fogni. Hiszen már világválságról rebesgettek s csakugyan Mammon imádatára épült templomok félelmetesen recsegték, ropogtak, mindent összeomlással fenyegetve.

A pénzügyi leveli békák, a rossz viszonyok javulását egy sokkal később beálló időre jósolták s ime az igazság reájuk cáfolt s a türehtetlen pénzügyi helyzet, ime rohamosan kezd kialakulni hogy normális kereteiben ismét elhelyezkedhessék.

A rendkívüli és szokatlan nyomasztó pénzügyi viszonyokat különféle okokból igyekeztek kimagyarázni, de valódi kulfirrására senki rá nem tudott jönni. Valóban nehéz is egy olyan komplikált szerkezetű gép hibájára reáakadni, mint a minő gépezet a nemzetközi pénzpiac mindent felfaló s megőrli mechanikája.

A legvalószínűbb oknak fogadhatjuk ez azt, hogy az amerikai nagy trösztök bu-

kása magával sodorta a világpiac ijedősebb elemeit s azok féltett tőkékét mihamar igyekeztek biztonságba hozni, vagyis a jól jövedelmező vállalatokból kivonni.

A tőkeerős országok természetesen ezen tőkelevonásokat kevesebb megrázkodtatásokkal szenvedte el, mint azok, melyek tőkék nagy részét külföldről szereztek be. Ezeknél a tőkelevonás katasztrófa jellegével hatott, S sajnos azon országok közé sorolhatjuk Magyarországot is, mely vállalkozásainak tőkétjét legnagyobb részt külföldi befektetésben találja s így a tőkelevonások szinte debacleszerűen hatoltak országunk közgazdasági helyzetére.

A hitel megszorítás sok virágzó vállalatot döntött romlásba és sok millió veszteségnek lett okozójává. Haszna pedig belőle senkinek sem volt.

A nagy bankok ez idei osztaléka nagyobb lesz az előző évek osztalékánál de vajjon a részvényesek eme kisebb foku nyeresége helyre tudja-e majd az elveszett, elbuktatott kliensek jövőbeli hiányát.

Semmiesetre sem! A jövő igazolni fogja, hogy a nagy intézetek kishitű kapzsisága erős nyomokat mutat majd a következő évek eredményeiben. A mely ország háztartásában az adóilletékek az adózó egyede elárvezése útján hajtának be, az az ország elvesztette létjogosultságát, mert adózó egyedeit teszi tönkre. A mely pénzintézet tehát adózó egyedeinek existenciáját tette tönkre, elvesztette reménységét egy szebb fejlődő képes iránt.

Nem akarunk sötét jóslatokkal dissonáns hangokat vegyíteni a megkönnyebült pénzpiac örvendetes hallelujáit, de annyi bizonyos, ha a váratlan fordulat, hirtelen minden indoklás nélkül pénzösséget teremtett akkor, mikor senkisé várta, nem volna szabad megengedniök, hogy a pénzügyi válság

oly sok, és indokolatlan áldozatot követelt legyen.

Mindenesetre az immár túlhaladott nyomasztó helyzet sokak cklulására szolgált sora vette azokat, kik keservesen szenvedték meg eme igazságot, hogy kevés tőkével vállalkozni még a legbiztosabb, legkevesebb kockázattal járó vállalatokba sem szabad bocsájtkozni, mert az ördög nem alszik s egy esetleges tőkemegszorítás, mint aminő az elmúlt év csapása volt, tönkretetheti a legmegerőltetőbb szorgalom, kitartás és munkagyümölcsét is.

Örömmel üdvözljük a nem várt fordulat bekövetkeztét s csak azt kívánjuk, hogy a sors ilyen megpróbáltatásoktól, mint a minőkkel az elmúlt esztendőben nem csak országunkat kiváltképen, hanem az egész világot meglátogatta — a jövőben megkíméljen.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

13-as szám, Fogaras. Nagyszerű, ehhez hasonlókat kérünk ezután is. Az ilyen saanerü közlemények emelik a lap szellemi nivóját. Köszönjük. Üdv.

Dr. H. L. Cegléd. Dr. T. I. válaszolt nagyszerűen. Biztat. Reményünk nagy. Üdvözlés!

Kabaréművész. Budapest. Nem hisszük, hogy közönséget gyűjthetne. Annyira igénybe van véve időnk és zsebünk, hogy ezuttal jó lesz abbahagyni. Majd a tavasszal. Üdvözlés.

Ismerős. Fogaras. Igaza van, hogy csizmadiát fogott benne az illető.

Jószivú. Fogaras. Azzal nem segít rajta, legfeljebb néhány nappal hátratólja. Komolyabb akciót kellene indítania.

Nem közölhetők: „A korcsolyatündér“, „Jön a tavasz“, „Patak parton“, „Hull a hó.“

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DAVID.

200 korona

a modern technika legújabb remeke a

Mignon írógép.

Különös előnyei:

	
Bárki tanulás nélkül rögtön ír.	Azonnal és állandóan látható írás.
Legegyszerűbb szerkezet. Acélbetűk.	Másol és sokszorosít.
Bármely drága írógéppel egyenrangú.	1 évi jótállás.

➡ Szabadalmazott ipar. ➡

Budapest VII., Csengery-utca 24.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

M e g h i v ó.

A fogarasi előlegezési egyesület részvénytársaság 1908. évi február hó 2-án vasárnap d. u. 2 órakor az intézet saját házában **XXXVII. évi rendes közgyűlését** tartja, melyre a tisztelt tagokat ezúton is meghívja:

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása az igazgató által.
2. A felügyelő bizottság jelentése a megejtett pénztárrovancsolásról és a zárszámadás felülvizsgálásáról.
3. Az 1907. évi zárszámadás összehasonlítása az 1906. évi mérleggel.
4. Határozathozatal a tiszta nyereségnyel felosztása iránt.
5. Előterjesztés a tisztii fizetések, jutalékok és helyettesítések felemelése tárgyában.
6. Előterjesztés a részvénytőke felemelése tárgyában.
7. Igazgató választása és az igazgatóság kiegészítése.
8. A felügyelő bizottság választása.
9. Egyéb indítványok.

**Egy 2-3 középosztályt
végzett fiu
tanulónak
FELVÉTELEK**

THIERFELD DÁVID könyvnyomdájába.

Sz.: 8557/907. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETM. KIVONAT.

A fogarasi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Vasu Octavian ügyvéd fogarasi lakos végrehajthatónak Borfir Sándorné szül. Gavrilla Mária végrehajtást szenvedő elleni 123 korona költség követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő, az Alsószombatfalva község határában fekvő, az alsószombatfalvi 4. sz. tjkvben Gavrilla Mária, Gavrilla Illés, Gavrilla János, Mundrea Elisaveta, Mundrea Vazul, kiskoru Mundrea Gavrilla, kiskoru Mundrea Zsinike, Gavrilla Mária férj. Borfir Sándorné, Gavrilla Mária férj. Tanasa Jánosné, Gavrilla Illés, Gavrilla János, Gavrilla Éva férj. Berteza Jánosné nevének álló A †

956	hrs. a. e. ingatlanra	2 kor.
1014	" " " "	5 "
1048	" " " "	6 "
1179	" " " "	11 "
1330	" " " "	28 "
1345	" " " "	8 "
1458, 1459	" " " "	6 "
1526, 1527	" " " "	10 "
1621	" " " "	14 "
1621	" " " "	14 "
1698/32	" " " "	15 "
1837	" " " "	19 "
1875	" " " "	8 "
1992	" " " "	7 "
2031	" " " "	7 "
2021	" " " "	6 "
2045	" " " "	4 "
2055, 2056	" " " "	16 "
2099	" " " "	3 "
2195	" " " "	11 "
2229	" " " "	7 "
2272	" " " "	5 "
2457, 2458	" " " "	24 "
2523	" " " "	24 "
2636	" " " "	29 "
2670, 2677	" " " "	20 "
2682	" " " "	11 "
2687	" " " "	28 "
2720	" " " "	11 "
2907	" " " "	38 "
2933	" " " "	31 "
3066	" " " "	6 "
3096	" " " "	7 "
3105	" " " "	4 "
3399, 3400	" " " "	1 "
3505	" " " "	5 "
5313	" " " "	23 "
3546	" " " "	11 "
3565	" " " "	17 "
3600	" " " "	21 "
3654	" " " "	7 "
3663	" " " "	14 "
3671	" " " "	56 "
3811	" " " "	44 "
3892	" " " "	11 "
3924	" " " "	3 "
3966	" " " "	61 "
4115	" " " "	19 "
4236	" " " "	16 "
4295	" " " "	46 "
4338	" " " "	26 "
4343	" " " "	46 "
4376	" " " "	63 "
4395	" " " "	8 "
1439	" " " "	6 "
485	" " " "	5 "
4509	" " " "	4 "
4533	" " " "	5 "
4964	" " " "	35 "
5126	" " " "	72 "
5306	" " " "	19 "
5347	" " " "	25 "
5449, 5450	" " " "	22 "
5489	" " " "	2 "
5515	" " " "	19 "
5768	" " " "	26 "
5801	" " " "	15 "
5831	" " " "	14 "
5965	" " " "	14 "
6022	" " " "	13 "
6056	" " " "	14 "
6169	" " " "	3 "
6243	" " " "	4 "
6389	" " " "	33 "
6474	" " " "	12 "
6532	" " " "	32 "
6671	" " " "	48 "
6820	" " " "	55 "

6853	hrs. a. e. ingatlanra	61 kor.
6897	" " " "	9 "
7011	" " " "	35 "
7196	" " " "	31 "
7288	" " " "	15 "
7323	" " " "	7 "
3757/3	" " " "	50 "
3757/67	" " " "	51 "
6449/9	" " " "	12 "
3759/11	" " " "	24 "
4981	" " " "	35 ko-

ronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi február hó 21-ik napján d. e. 9 órakor Alsószombatfalva község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1907. évi november 29-én.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Nádudvary,
kir. albiró.

Értesítés.

A fogarasi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága legutóbb tartott ülésében a betétek utáni kamatot 4 $\frac{1}{2}$ %-ról 5%-ra felemelni határozta. 1-3

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű duggyökérzetű, teljes felelősség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér, Karbenet, Sárféher, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas,

Passatuti.

1000 darab sima zöldoltvány . .	80 kor.
1000 " gyökeres I. oszt., 2 éves	180 "
1000 " " II. osztály . .	140 "
1000 " sima Ripária-Portális I. o.	16 "
1000 " " " II. o.	9 "
1000 " gyökeres I. osztály . .	30 "
1000 " " II. osztály . .	18 "
1000 " fásoltvány I. osztály .	200 "
1000 " " II. osztály .	140 "

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József,
Gyöngyös, (Hevesm.)

„METEOR“-SZÁLLODA

Budapest, VII., Erzsébet-körut 6. szám.

120 szobával.

== A fő- és székvaros legújabb és legmodernebbül berendezett szállodája. ==

Tüzifa eladás!

Hirdetmény.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a fogarasi gőzfűrészgári raktárunkban eladni való kemény tűzifakészletünk van a következő árak mellett:

I. oszt. szárazbükfa $\frac{1}{4}$ ölenként 7 korona II. oszt. száraz bükfa $\frac{1}{4}$ ölenként 6 K 50 fill.

Ezen minőségű tűzifát a Sebes községi „Smida hid“ olnevezésű raktárunkban ölet 20 koronáért adjuk el.

Megrendelhető: Thierfeld D. és János I. cégeknél.

Fogarason, 1908. január 1-én.

Tisztelettel:

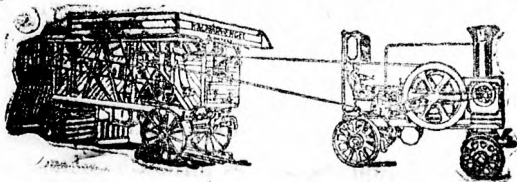
Schneider I. és Tsa.

Kalmár és Engel

MOTOR ÉS GÉPGYÁRA

Városi raktár: BUDAPEST. Gyár és iroda: V. Lipót-kör. 18. VI. Úteg-u. 19.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint malomüzemre leg-egyszerűbb benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szivógázmotorjait, melyek V. Lipót-körut 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

- Teljes jótállás -
kitűnő cséplésért! Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.

!! Látványosság a fővárosban !!

Deák Ferenc-szálloda

Csendes családi szálloda.

BUDAPEST, VIII., Aggteleky-utca 7.

Fényes berendezés 75 szoba, központi légfűtés, villanyvilágítás, amerikai énműködő rézmosdók, fürdősz. fényesen berendezett kávéház, mérsékelt árak.

5 percre a keleti pályaudvartól.

Tulajdonos:

PALLAI MIKSA.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

KÖHÖGÉS!

Ki ezt figyelmen kívül hagyja, önönmaga ellen vétkezik.

Kaiser-féle

Mell-cukorka

a 3 fenyővel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva: köhögés, elnyálkásodás és rekedtség ellen.

4512 hitelesített bizonyítvány tanúsítja, hogy megtartják azt, amit ígérnek.

40 és 20 filléres csomagokban kaphatók:

Hermann P. János, Kontesveller Károly, Steinburgi Pildner Frigyes urak gyógyszerárjaiban, FOGARAS.

Visszelárusítók kerestetnek!

Harisnya nélküli petroleum izzóvilágítás!

5% olaj megtakarítás.

Korommentes!

Szagtalan!

Robbanásmentes!

Eltörhetlen!

Lámpaátalakítás fölösleges.

10" = 1 Kor. 75, 14" = 2 Kor. --, 16" = 2 Kor. 30.

Utánvét és postadíjmentes!

Atnézet díjtalanul!

Petroleum-Glühlicht-Industrie Kronach

(B A Y E R N.)

Visszelárusítók kerestetnek!

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

Brassóban.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.